LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
Administravimo departamentas
6

Autentiškas vertimas
Vyriausybės kanceliarijos
Administravimo departamentas
2022 06 30

Vyriausybės posėdžių
organizavimo skyrius
Vyriausioji specialistė
V. Butkevičienė

NEMATERIALAUS KULTŪROS PAVELDO IŠSAUGOJIMO KONVENCIJA

2003 m. spalio 17 d., Paryžius

Jungtinių Tautų švietimo, mokslo ir kultūros organizacijos (toliau – UNESCO) Generalinė konferencija, 2003 m. rugsėjo 29 – spalio 17 d. vykusios 32-osios sesijos metu posėdžiaudama Paryžiuje,

remdamasi esamais tarptautiniais žmogaus teisių dokumentais, ypač 1948 m. Visuotine žmogaus teisių deklaracija, 1966 m. Tarptautiniu ekonominių, socialinių ir kultūrinių teisių paktu ir 1966 m. Tarptautiniu pilietinių ir politinių teisių paktu;

atsižvelgdama į nematerialaus kultūros paveldo, kaip kultūrų įvairovės šaltinio ir darnaus vystymosi garantijos, svarbą, kaip pabrėžiama 1989 m. UNESCO Rekomendacijoje dėl tradicinės kultūros ir folkloro išsaugojimo, 2001 m. UNESCO Visuotinėje deklaracijoje dėl kultūrų įvairovės ir 2002 m. Kultūros ministrų trečiojo apskritojo stalo posėdyje priimtoje Stambulo deklaracijoje;

atsižvelgdama į gilias šaknis turinčią nematerialaus kultūros paveldo ir materialaus kultūros ir gamtos paveldo tarpusavio priklausomybę;

pripažindama, kad globalizacijos ir socialinių pokyčių procesai ne tik sukuria sąlygas atnaujinti bendruomenių dialogą, bet ir, kaip ir netolerancijos reiškinys, prisideda prie to, kad atsirastų didelė grėsmė, jog nematerialaus kultūros paveldo būklė ims prastėti, jis ims nykti ir bus naikinamas, ypač dėl tokiam paveldui išsaugoti reikalingų išteklių trūkumo;

suvokdama visuotinę valią ir bendrą rūpestį išsaugoti žmonijos nematerialų kultūros paveldą;

pripažindama, kad bendruomenių, ypač vietos bendruomenių, grupių ir kai kuriais atvejais asmenų vaidmuo kuriant, išsaugojant, išlaikant ir atkuriant nematerialų kultūros paveldą ir taip padedant turtinti kultūrų įvairovę ir skatinti žmogaus kūrybingumą yra svarbus;

pažymėdama didžiulį UNESCO indėlį kuriant norminius kultūros paveldo apsaugos dokumentus, ypač 1972 m. Pasaulio kultūros ir gamtos paveldo apsaugos konvenciją;

taip pat pažymėdama, kad kol kas nėra saistančio daugiašalio dokumento, skirto nematerialaus kultūros paveldo išsaugojimui;

manydama, kad esami tarptautiniai susitarimai, rekomendacijos ir rezoliucijos dėl kultūros ir gamtos paveldo turi būti veiksmingai patobulinti ir papildyti naujomis nuostatomis dėl nematerialaus kultūros paveldo;

manydama, kad būtina didinti sąmoningumą, ypač jaunesnių kartų, apie nematerialaus kultūros paveldo ir jo išsaugojimo svarbą;

manydama, kad tarptautinė bendruomenė kartu su valstybėmis, Konvencijos šalimis, turėtų bendradarbiavimo ir savitarpio paramos dvasia prisidėti prie tokio paveldo išsaugojimo;

prisimindama nematerialiam kultūros paveldui skirtas UNESCO programas, ypač Žmonijos žodinio ir nematerialaus paveldo šedevrų programą;

atsižvelgdama į neįkainojamą nematerialaus kultūros paveldo, kaip žmones suartinančio ir mainus bei tarpusavio supratimą užtikrinančio veiksnio, vaidmenį;

priima šią Konvenciją 2003 m. spalio 17 d.

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis

Konvencijos tikslai

Šios Konvencijos tikslai yra:

a) išsaugoti nematerialų kultūros paveldą;

b) užtikrinti pagarbą bendruomenių, grupių ir asmenų nematerialiam kultūros paveldui;

c) didinti supratimą apie nematerialaus kultūros paveldo svarbą ir būtinybę užtikrinti jo tarpusavio pripažinimą vietos, nacionaliniu ir tarptautiniu lygmeniu;

d) plėtoti tarptautinį bendradarbiavimą ir skirti tarptautinę paramą.

2 straipsnis

Sąvokų apibrėžtys

Šioje Konvencijoje:

1. „Nematerialus kultūros paveldas“ – praktikos, perteikimo ir raiškos formos, žinios, įgūdžiai, taip pat su jais susijusios priemonės, objektai, artefaktai bei kultūros erdvės, kuriuos bendruomenės, grupės ir kai kuriais atvejais asmenys pripažįsta savo kultūros paveldo dalimi. Šį nematerialų kultūros paveldą, perduodamą iš kartos į kartą, bendruomenės ir grupės nuolat atkuria reaguodamos į savo aplinką, sąveiką su gamta ir savo istorija, ir jis joms teikia tapatybės ir tęstinumo pojūtį, tokiu būdu skatindamas pagarbą kultūrų įvairovei ir žmogaus kūrybingumui. Šioje Konvencijoje aptariamas tik toks nematerialus kultūros paveldas, kuris yra suderinamas su esamais tarptautiniais žmogaus teisių dokumentais, taip pat su bendruomenių, grupių ir asmenų savitarpio pagarbos ir darnaus vystymosi principais.

2. „Nematerialus kultūros paveldas“, apibrėžtas 1 dalyje, *inter alia,* reiškiasi šiose srityse:

a) žodinėse tradicijose ir raiškos formose, įskaitant kalbą kaip nematerialaus kultūros paveldo perteikimo priemonę;

b) atlikimo menuose;

c) socialinėse praktikose, apeigose ir šventiniuose renginiuose;

d) su gamta ir visata susijusiose žiniose ir praktikose;

e) tradiciniuose amatuose.

3. „Išsaugojimas“ – priemonės, kuriomis siekiama užtikrinti nematerialaus kultūros paveldo gyvybingumą, įskaitant jo nustatymą, dokumentavimą, mokslinius tyrimus,

išsaugojimą, apsaugą, propagavimą, turtinimą, perdavimą, ypač per formalųjį ir neformalųjį švietimą, taip pat įvairių tokio paveldo aspektų atgaivinimą.

4. „Valstybės, Konvencijos šalys“ – valstybės, kurios yra saistomos šios Konvencijos ir kuriose ši Konvencija galioja.

5. Ši Konvencija yra *mutatis mutandis* taikoma 33 straipsnyje nurodytoms teritorijoms, kurios šios Konvencijos šalimis tampa tame straipsnyje nustatytomis sąlygomis. Todėl sąvoka „valstybės, Konvencijos šalys“ apima ir minėtas teritorijas.

3 straipsnis

Ryšys su kitais tarptautiniais dokumentais

Jokia šios Konvencijos nuostata negali būti aiškinama kaip nuostata, kuria:

a) keičiamas statusas arba mažinamas apsaugos lygis tų pasaulio paveldo vertybių, kurių apsaugą reglamentuoja 1972 m. Pasaulio kultūros ir gamtos paveldo apsaugos konvencija ir su kuriomis nematerialaus kultūros paveldo vertybė yra tiesiogiai susijusi, arba

b) daromas poveikis valstybių, Konvencijos šalių, teisėms ir įsipareigojimams, kylantiems iš bet kurio tarptautinio dokumento, susijusio su intelektinės nuosavybės teisėmis arba su biologinių ir ekologinių išteklių naudojimu, kurio šalys jos yra.

II. KONVENCIJOS ORGANAI

4 straipsnis

Valstybių, Konvencijos šalių, Generalinė Asamblėja

1. Įsteigiama valstybių, Konvencijos šalių, Generalinė Asamblėja (toliau – Generalinė Asamblėja). Generalinė Asamblėja yra suverenus šios Konvencijos organas.

2. Generalinė Asamblėja kas dveji metai renkasi į eilines sesijas. Ji gali rinktis į neeilinę sesiją, jei pati taip nusprendžia arba jei yra Tarpvyriausybinio nematerialaus kultūros paveldo išsaugojimo komiteto ar ne mažiau kaip vieno trečdalio valstybių, Konvencijos šalių, prašymas.

3. Generalinė Asamblėja priima savo darbo tvarkos taisykles.

5 straipsnis

Tarpvyriausybinis nematerialaus kultūros paveldo išsaugojimo komitetas

1. UNESCO struktūroje įsteigiamas Tarpvyriausybinis nematerialaus kultūros paveldo išsaugojimo komitetas (toliau – Komitetas). Jį sudaro aštuoniolika į Generalinę Asamblėją, šiai Konvencijai įsigaliojus pagal 34 straipsnį, susirinkusių valstybių, Konvencijos šalių, išrinktų valstybių, Konvencijos šalių, atstovų.

2. Valstybių, Konvencijos šalių, padaugėjus iki 50, valstybių, Komiteto narių, skaičius didinamas iki 24.

6 straipsnis

Valstybių, Komiteto narių, rinkimas ir kadencija

1. Valstybės, Komiteto narės, yra renkamos vadovaujantis tinkamo geografinio atstovavimo ir rotacijos principais.

2. Valstybes, Komiteto nares, ketverių metų kadencijai renka į Generalinę Asamblėją susirinkusios valstybės, Konvencijos šalys.

3. Tačiau pusės valstybių, Komiteto narių, išrinktų per pirmuosius rinkimus, kadencija sutrumpinama iki dvejų metų. Šios valstybės per pirmuosius rinkimus nustatomos burtais.

4. Kas dveji metai Generalinė Asamblėja atnaujina pusę valstybių, Komiteto narių.

5. Ji taip pat išrenka tiek valstybių, Komiteto narių, kiek yra laisvų vietų.

6. Valstybė, Komiteto narė, negali būti išrinkta dviem kadencijoms iš eilės.

7. Valstybės, Komiteto narės, savo atstovais parenka asmenis, kompetentingus įvairiose nematerialaus kultūros paveldo srityse.

7 straipsnis

Komiteto funkcijos

Nepažeidžiant kitų šia Konvencija Komitetui suteiktų įgaliojimų, Komiteto funkcijos yra:

a) propaguoti šios Konvencijos tikslus, skatinti jų įgyvendinimą ir vykdyti jų įgyvendinimo stebėseną;

b) teikti konsultacijas apie geriausią praktiką ir rekomendacijas dėl nematerialaus kultūros paveldo išsaugojimo priemonių;

c) rengti ir teikti Generalinei Asamblėjai pagal 25 straipsnį tvirtinti Fondo lėšų naudojimo plano projektą;

d) ieškoti būdų didinti jo lėšas ir tuo tikslu pagal 25 straipsnį imtis reikiamų priemonių;

e) rengti ir teikti Generalinei Asamblėjai tvirtinti šios Konvencijos įgyvendinimo veiklos direktyvas;

f) nagrinėti pagal 29 straipsnį valstybių, Konvencijos šalių, pateiktas ataskaitas ir parengti jų apibendrinimą Generalinei Asamblėjai;

g) nagrinėti valstybių, Konvencijos šalių, pateiktus prašymus ir priimti sprendimus pagal objektyvius atrankos kriterijus, kuriuos turės nustatyti Komitetas bei patvirtinti Generalinė Asamblėja, dėl:

i) įtraukimo į sąrašus ir 16, 17 ir 18 straipsniuose minimų pasiūlymų;

ii) tarptautinės paramos pagal 22 straipsnį teikimo.

8 straipsnis

Komiteto darbo metodai

1. Komitetas yra atskaitingas Generalinei Asamblėjai. Jis atsiskaito jai už visą savo veiklą ir sprendimus.

2. Komitetas dviejų trečdalių savo narių balsų dauguma priima savo darbo tvarkos taisykles.

3. Komitetas gali laikinai įsteigti tokius *ad hoc* patariamuosius organus, kurie, jo manymu, reikalingi jo užduočiai atlikti.

4. Komitetas į savo posėdžius gali kviesti bet kurias valstybines institucijas ar privačias organizacijas, taip pat privačius asmenis, turinčius pripažintą kompetenciją įvairiose nematerialaus kultūros paveldo srityse, kad galėtų su jais tartis konkrečiais klausimais.

9 straipsnis

Patariamųjų organizacijų akreditavimas

1. Komitetas siūlo Generalinei Asamblėjai akredituoti nevyriausybines organizacijas, turinčias pripažintą kompetenciją nematerialaus kultūros paveldo srityje, kad šios galėtų veikti kaip Komiteto patarėjos.

2. Komitetas Generalinei Asamblėjai taip pat siūlo tokio akreditavimo kriterijus ir sąlygas.

10 straipsnis

Sekretoriatas

1. Komitetui padeda UNESCO Sekretoriatas.

2. Sekretoriatas rengia Generalinės Asamblėjos ir Komiteto dokumentus, taip pat jų posėdžių darbotvarkės projektus ir užtikrina jų sprendimų įgyvendinimą.

III. NEMATERIALAUS KULTŪROS PAVELDO IŠSAUGOJIMAS NACIONALINIU LYGMENIU

11 straipsnis

Valstybių, Konvencijos šalių, vaidmuo

Kiekviena valstybė, Konvencijos šalis:

a) imasi reikiamų priemonių, kad užtikrintų savo teritorijoje esančio nematerialaus kultūros paveldo išsaugojimą;

b) kartu su bendruomenėmis, grupėmis ir atitinkamomis nevyriausybinėmis organizacijomis, naudodamasi 2 straipsnio 3 dalyje nurodytomis išsaugojimo priemonėmis, nustato ir apibrėžia įvairias savo teritorijoje esančias nematerialaus kultūros paveldo vertybes.

12 straipsnis

Sąvadai (inventoriai)

1. Kad užtikrintų vertybių nustatymą išsaugojimo tikslais, kiekviena valstybė, Konvencijos šalis, atsižvelgdama į joje esamą padėtį, parengia vieną arba daugiau kaip vieną savo teritorijoje esančio nematerialaus kultūros paveldo sąvadą (inventorių). Šie sąvadai (inventoriai) yra reguliariai atnaujinami.

2. Kiekviena valstybė, Konvencijos šalis, pagal 29 straipsnį reguliariai teikdama Komitetui savo ataskaitą, kartu pateikia ir atitinkamą informaciją apie tokius sąvadus (inventorius).

13 straipsnis

Kitos išsaugojimo priemonės

Kad užtikrintų savo teritorijoje esančio nematerialaus kultūros paveldo išsaugojimą, plėtojimą ir puoselėjimą, kiekviena valstybė, Konvencijos šalis, stengiasi:

a) nustatyti bendrą politiką, kuria būtų siekiama skatinti nematerialaus kultūros paveldo praktikas visuomenėje ir įtraukti tokio paveldo išsaugojimą į savo planavimo programas;

b) paskirti arba įsteigti vieną arba daugiau kaip vieną kompetentingą instituciją, kuri rūpintųsi jos teritorijoje esančio nematerialaus kultūros paveldo išsaugojimu;

c) skatinti mokslines, technines ir menines studijas, taip pat mokslinių tyrimų metodologijų kūrimą, siekiant nustatyti, kaip veiksmingai išsaugoti nematerialų kultūros paveldą, visų pirma nematerialų kultūros paveldą, kuriam gresia pavojus;

d) imtis atitinkamų teisinių, techninių, administracinių ir finansinių priemonių, kuriomis būtų siekiama:

i) skatinti steigti arba stiprinti nematerialaus kultūros paveldo vadybos mokymo įstaigas bei tokio paveldo perdavimą, pasinaudojant forumais ir erdvėmis, kurie skirti jo atlikimui arba raiškai;

ii) užtikrinti galimybę naudotis nematerialiu kultūros paveldu, kartu laikantis įprastų paprotinių praktikų, susijusių su specifiniais prieigos prie tokio paveldo aspektais;

iii) steigti nematerialaus kultūros paveldo dokumentavimo įstaigas ir daryti jas lengviau prieinamas.

14 straipsnis

Švietimas, sąmoningumo didinimas ir gebėjimų stiprinimas

Kiekviena valstybė, Konvencijos šalis, visomis tinkamomis priemonėmis siekia:

a) užtikrinti nematerialaus kultūros paveldo pripažinimą, pagarbą jam ir jo prestižo kėlimą visuomenėje, ypač:

i) per plačiajai visuomenei, pirmiausia jaunimui, skirtas švietimo, sąmoningumo didinimo ir informavimo programas;

ii) per konkrečias švietimo ir mokymo programas atitinkamose bendruomenėse ir grupėse;

iii) per gebėjimus stiprinančią veiklą, kurios tikslas išsaugoti nematerialų kultūros paveldą, ypač stiprinant gebėjimus jį administruoti ir moksliškai tirti;

iv) pasinaudojant neformaliomis žinių perdavimo priemonėmis;

b) nuolat informuoti visuomenę apie tokiam paveldui gresiančius pavojus ir apie veiklas, kurių imamasi įgyvendinant šią Konvenciją;

c) skatinti švietimo veiklas, kad būtų saugomos gamtos vietovės ir atminties vietos, kurios būtinos nematerialaus kultūros paveldo raiškai.

15 straipsnis

Bendruomenių, grupių ir asmenų dalyvavimas

Užsiimdamos nematerialaus kultūros paveldo išsaugojimu, visos valstybės, Konvencijos šalys, stengiasi užtikrinti kuo plačiausią tokį paveldą kuriančių, palaikančių ir perduodančių bendruomenių, grupių bei, jei reikia, asmenų dalyvavimą ir aktyviai įtraukti juos į jo administravimą.

IV. NEMATERIALAUS KULTŪROS PAVELDO IŠSAUGOJIMAS TARPTAUTINIU LYGMENIU

16 straipsnis

Reprezentatyvusis žmonijos nematerialaus kultūros paveldo sąrašas

1. Kad nematerialus kultūros paveldas būtų geriau žinomas, būtų geriau suvokiama jo reikšmė ir skatinamas pagarba kultūrų įvairovei grįstas dialogas, Komitetas atitinkamų valstybių, Konvencijos šalių, siūlymu sudaro, nuolat atnaujina ir skelbia Reprezentatyvųjį žmonijos nematerialaus kultūros paveldo sąrašą.

2. Komitetas parengia ir Generalinei Asamblėjai tvirtinti pateikia šio Reprezentatyviojo sąrašo sudarymo, atnaujinimo ir skelbimo kriterijus.

17 straipsnis

Nematerialaus kultūros paveldo, kurį reikia neatidėliojant saugoti, sąrašas

1. Kad būtų galima imtis tinkamų išsaugojimo priemonių, Komitetas sudaro, nuolat atnaujina ir skelbia Nematerialaus kultūros paveldo, kurį reikia neatidėliojant saugoti, sąrašą ir tokį paveldą į šį sąrašą įrašo atitinkamos valstybės, Konvencijos šalies, prašymu.

2. Komitetas parengia ir Generalinei Asamblėjai tvirtinti pateikia šio sąrašo sudarymo, atnaujinimo ir skelbimo kriterijus.

3. Nepaprastos skubos atvejais, kurių objektyvius kriterijus Komiteto siūlymu patvirtina Generalinė Asamblėja, Komitetas atitinkamą paveldo vertybę į šio straipsnio 1 dalyje nurodytą sąrašą gali įrašyti pasitaręs su atitinkama valstybe, Konvencijos šalimi.

18 straipsnis

Nematerialaus kultūros paveldo išsaugojimo programos, projektai ir veikla

1. Remdamasis valstybių, Konvencijos šalių, pateiktais pasiūlymais ir vadovaudamasis kriterijais, kuriuos turės apibrėžti Komitetas ir patvirtinti Generalinė Asamblėja, Komitetas reguliariai atrenka ir skatina, jo manymu, geriausiai šios Konvencijos principus ir tikslus atspindinčias nacionalines, subregionines ir regionines paveldo išsaugojimo programas, projektus ir veiklą, atsižvelgdamas į ypatingus besivystančių šalių poreikius.

2. Šiuo tikslu Komitetas gauna, nagrinėja ir tvirtina valstybių, Konvencijos šalių, prašymus dėl tarptautinės paramos rengiant tokius pasiūlymus.

3. Komitetas prie tokių projektų, programų ir veiklos vykdymo prisideda skleisdamas geriausią praktiką tokiais būdais, kuriuos jis nustatys.

V. TARPTAUTINIS BENDRADARBIAVIMAS IR PARAMA

19 straipsnis

Bendradarbiavimas

1. Šioje Konvencijoje tarptautinis bendradarbiavimas, *inter alia,* – tai keitimasis informacija ir dalijimasis patirtimi, bendros iniciatyvos ir paramos valstybių, Konvencijos šalių, nematerialiam kultūros paveldui išsaugoti mechanizmo įsteigimas.

2. Nepažeisdamos savo nacionalinių teisės aktų, paprotinės teisės ir praktikos, valstybės, Konvencijos šalys, pripažįsta, kad nematerialaus kultūros paveldo išsaugojimas yra bendras visos žmonijos interesas, ir tuo tikslu įsipareigoja bendradarbiauti dvišaliu, subregioniniu, regioniniu ir tarptautiniu lygmenimis.

20 straipsnis

Tarptautinės paramos tikslai

Tarptautinė parama gali būti teikiama siekiant toliau išvardytų tikslų:

a) išsaugoti paveldą, įrašytą į Nematerialaus kultūros paveldo, kurį reikia neatidėliojant saugoti, sąrašą;

b) rengti sąvadus (inventorius), nurodytus 11 ir 12 straipsniuose;

c) remti nacionalines, subregionines ir regionines nematerialaus kultūros paveldo išsaugojimo programas, projektus ir veiklą;

d) bet kurio kito tikslo, kuris, Komiteto manymu, yra būtinas.

21 straipsnis

Tarptautinės paramos formos

Komitetas teikia paramą valstybei, Konvencijos šaliai, vadovaudamasis Konvencijos 7 straipsnyje nurodytomis veiklos direktyvomis ir 24 straipsnyje nurodytu susitarimu. Paramos formos gali būti tokios:

a) įvairių išsaugojimo aspektų tyrimai;

b) ekspertų ir praktikų paslaugų teikimas;

c) visų reikalingų darbuotojų mokymas;

d) standartų nustatymo ir kitų priemonių rengimas;

e) infrastruktūrų kūrimas ir naudojimas;

f) aprūpinimas įranga ir praktinių žinių teikimas;

g) kitos finansinės ir techninės paramos formos, atitinkamais atvejais – ir paskolų mažomis palūkanomis teikimas bei dovanojamos lėšos.

22 straipsnis

Tarptautinę paramą reglamentuojančios sąlygos

1. Komitetas nustato tarptautinės paramos prašymų nagrinėjimo tvarką ir nurodo, kokia informacija prašymuose turi būti pateikta, pavyzdžiui, numatytos priemonės ir reikiamos

intervencijos, taip pat su jomis susijusių išlaidų įvertinimas.

2. Nepaprastos skubos atvejais Komitetas paramos prašymus nagrinėja skubos tvarka.

3. Kad priimtų sprendimą, Komitetas prireikus atlieka tyrimus ir konsultuojasi.

23 straipsnis

Tarptautinės paramos prašymai

1. Kiekviena valstybė, Konvencijos šalis, gali paduoti Komitetui prašymą suteikti tarptautinę paramą jos teritorijoje esančiam nematerialiam kultūros paveldui išsaugoti.

2. Tokį prašymą kartu gali pateikti dvi arba daugiau kaip dvi valstybės, Konvencijos šalys.

3. Prašyme pateikiama 22 straipsnio 1 dalyje nurodyta informacija ir pridedami reikalingi dokumentai.

24 straipsnis

Paramą gaunančių valstybių, Konvencijos šalių, vaidmuo

1. Laikantis šios Konvencijos nuostatų, suteikiamą tarptautinę paramą reglamentuoja ją gaunančios valstybės, Konvencijos šalies, ir Komiteto susitarimas.

2. Paprastai paramą gaunanti valstybė, Konvencijos šalis, kiek leidžia jos ištekliai, prisideda prie išsaugojimo priemonių, kurioms teikiama tarptautinė parama, išlaidų padengimo.

3. Paramą gaunanti valstybė, Konvencijos šalis, Komitetui pateikia paramos, suteiktos nematerialiam kultūros paveldui išsaugoti, panaudojimo ataskaitą.

VI. NEMATERIALAUS KULTŪROS PAVELDO FONDAS

25 straipsnis

Fondo pobūdis ir lėšos

1. Įsteigiamas Nematerialaus kultūros paveldo išsaugojimo fondas (toliau – Fondas).

2. Fondą sudaro patikos fondai, įsteigti pagal UNESCO finansinius reglamentus.

3. Fondo lėšas sudaro:

a) valstybių, Konvencijos šalių, mokami įnašai;

b) šiam tikslui UNESCO Generalinės konferencijos skirtos lėšos;

c) įnašai, dovanotas ar testamentu paliktas turtas, kuriais gali prisidėti:

i) kitos valstybės;

ii) Jungtinių Tautų sistemos organizacijos ir programos, ypač Jungtinių Tautų vystymosi programa, taip pat kitos tarptautinės organizacijos;

iii) valstybinės institucijos ar privačios organizacijos arba asmenys;

d) visos už Fondo lėšas sukauptos palūkanos;

e) lėšos, surinktos per rinkliavas, ir lėšos, gautos per Fondo rėmimo renginius;

f) visos kitos lėšos, leidžiamos Fondo reglamentų, kuriuos parengs Komitetas.

4. Dėl Komiteto lėšų naudojimo sprendžiama vadovaujantis Generalinės Asamblėjos nustatytomis gairėmis.

5. Komitetas gali priimti įnašus ir kitokio pobūdžio paramą bendriems ir specifiniams tikslams, susijusiems su konkrečiais projektais, jei tuos projektus jis yra patvirtinęs.

6. Jokios politinės, ekonominės ar kitos sąlygos, nesuderinamos su šios Konvencijos tikslais, negali būti siejamos su įnašais į šį Fondą.

26 straipsnis

Valstybių, Konvencijos šalių, įnašai į Fondą

1. Neatsižvelgdamos į jokius papildomus savanoriškus įnašus, valstybės, šios Konvencijos šalys, įsipareigoja bent kas dveji metai įmokėti į Fondą įnašą, kurio sumą, kaip visoms valstybėms vienodą procentinį dydį, nustato Generalinė Asamblėja. Šį sprendimą Generalinė Asamblėja priima dalyvaujančių ir balsuojančių valstybių, Konvencijos šalių, nepadariusių šio straipsnio 2 dalyje nurodyto pareiškimo, balsų dauguma. Valstybės, Konvencijos šalies, įnašas jokiu būdu neturi viršyti 1 proc. jos įnašo į reguliarųjį UNESCO biudžetą.

2. Tačiau kiekviena šios Konvencijos 32 arba 33 straipsnyje nurodyta valstybė, deponuodama savo ratifikavimo, priėmimo, patvirtinimo arba prisijungimo dokumentus, gali pareikšti, kad šio straipsnio 1 dalies nuostatos jos nesaisto.

3. Valstybė, šios Konvencijos šalis, padariusi šio straipsnio 2 dalyje nurodytą pareiškimą, siekia jį atšaukti pranešdama apie tai UNESCO generaliniam direktoriui. Tačiau pareiškimo atšaukimas neįsigalioja įnašui, kurį ta valstybė turėjo įmokėti iki tos dienos, kurią prasideda artimiausia Generalinės Asamblėjos sesija.

4. Kad Komitetas galėtų veiksmingai planuoti savo veiklą, valstybių, šios Konvencijos šalių, padariusių šio straipsnio 2 dalyje nurodytą pareiškimą, įnašai turi būti mokami reguliariai, bent kas dveji metai, ir turėtų būti kuo artimesni įnašams, kuriuos jos būtų turėjusios mokėti, jei jas būtų saisčiusios šio straipsnio 1 dalies nuostatos.

5. Bet kuri valstybė, šios Konvencijos šalis, neįmokėjusi savo privalomo ar savanoriško įnašo už einamuosius metus ir prieš juos buvusius kalendorinius metus, negali būti renkama Komiteto nare; ši nuostata netaikoma pirmiesiems rinkimams. Bet kurios tokios valstybės, kuri jau yra Komiteto narė, kadencija baigiasi per šios Konvencijos 6 straipsnyje nustatytus rinkimus.

27 straipsnis

Savanoriški papildomi įnašai į Fondą

Valstybės, Konvencijos šalys, norinčios mokėti savanoriškus įnašus, papildančius tuos, kurie numatyti pagal 26 straipsnį, kuo greičiau apie tai praneša Komitetui, kad jis galėtų atitinkamai planuoti savo veiklą.

28 straipsnis

Tarptautinės lėšų rinkimo kampanijos

Valstybės, Konvencijos šalys, kiek įmanoma remia UNESCO globojamas tarptautines lėšų rinkimo Fondo naudai kampanijas.

VII. ATASKAITOS

29 straipsnis

Valstybių, Konvencijos šalių, ataskaitos

Valstybės, Konvencijos šalys, laikydamosi formų ir reguliarumo, kuriuos nustatys Komitetas, teikia Komitetui teisėkūros, reguliavimo ir kitų priemonių, kurių buvo imtasi įgyvendinant šią Konvenciją, ataskaitas.

30 straipsnis

Komiteto ataskaitos

1. Remdamasis savo veikla ir 29 straipsnyje nurodytomis valstybių, Konvencijos šalių, ataskaitomis, Komitetas Generalinei Asamblėjai per kiekvieną jos sesiją pateikia savo ataskaitą.

2. Ataskaita pateikiama UNESCO Generalinei konferencijai susipažinti.

VIII. PEREINAMOJO LAIKOTARPIO NUOSTATOS

31 straipsnis

Ryšys su Žmonijos žodinio ir nematerialaus paveldo šedevrų programa

1. Komitetas į Reprezentatyvųjį žmonijos nematerialaus kultūros paveldo sąrašą įrašo iki šios Konvencijos įsigaliojimo dienos pagal Žmonijos žodinio ir nematerialaus paveldo šedevrų programą šedevrais paskelbtas vertybes.

2. Šių vertybių įrašymas į Reprezentatyvųjį žmonijos nematerialaus kultūros paveldo sąrašą jokiu būdu iš anksto nenulemia būsimo įrašymo kriterijų, kurie turi būti nustatyti pagal 16 straipsnio 2 dalį.

3. Įsigaliojus šiai Konvencijai, nurodyti šedevrai nebebus skelbiami.

IX. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

32 straipsnis

Ratifikavimas, priėmimas arba patvirtinimas

1. Šią Konvenciją valstybės, UNESCO narės, ratifikuoja, priima arba patvirtina pagal savo atitinkamas konstitucines procedūras.

2. Ratifikavimo, priėmimo arba patvirtinimo dokumentai deponuojami UNESCO generaliniam direktoriui.

33 straipsnis

Prisijungimas

1. Prie šios Konvencijos gali prisijungti visos valstybės, ne UNESCO narės, kurias prie jos prisijungti pakviečia UNESCO Generalinė konferencija.

2. Prie šios Konvencijos taip pat gali prisijungti teritorijos, kurios turi Jungtinių Tautų pripažintą visišką vidaus savivaldą, bet neturi visiškos nepriklausomybės pagal Generalinės Asamblėjos rezoliuciją Nr. 1514 (XV), ir kurios yra kompetentingos spręsti šios Konvencijos reglamentuojamus klausimus, taip pat ir sudaryti sutartis tokiais klausimais.

3. Prisijungimo dokumentas deponuojamas UNESCO generaliniam direktoriui.

34 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši Konvencija įsigalioja praėjus trims mėnesiams nuo trisdešimto ratifikavimo, priėmimo, patvirtinimo arba prisijungimo dokumento deponavimo dienos, bet tik toms valstybėms, kurios savo atitinkamus ratifikavimo, priėmimo, patvirtinimo arba prisijungimo dokumentus deponavo tą dieną arba iki tos dienos. Bet kuriai kitai valstybei, Konvencijos šaliai, ji įsigalioja praėjus trims mėnesiams nuo jos ratifikavimo, priėmimo, patvirtinimo arba prisijungimo dokumento deponavimo dienos.

35 straipsnis

Federacinės arba neunitarinės konstitucinės sistemos

Valstybėms, Konvencijos šalims, turinčioms federacinę arba neunitarinę konstitucinę sistemą, taikomos šios nuostatos:

a) kalbant apie šios Konvencijos nuostatas, kurių įgyvendinimas priklauso federalinės arba centrinės įstatymų leidžiamosios valdžios teisinei jurisdikcijai, federalinės arba centrinės vyriausybės įsipareigojimai yra tokie pat, kaip ir tų valstybių, Konvencijos šalių, kurios nėra federacinės valstybės;

b) kalbant apie šios Konvencijos nuostatas, kurių įgyvendinimas priklauso atskirų sudedamųjų valstijų, šalių, provincijų ar kantonų, kurių federacijos konstitucinė sistema neįpareigoja imtis teisėkūros priemonių, jurisdikcijai, federalinė vyriausybė informuoja tokių valstijų, šalių, provincijų ar kantonų kompetentingas valdžios institucijas apie minėtas nuostatas ir joms rekomenduoja jas priimti.

36 straipsnis

Denonsavimas

1. Kiekviena valstybė, Konvencijos šalis, gali denonsuoti šią Konvenciją.

2. Apie denonsavimą pranešama rašytiniu dokumentu, deponuojamu UNESCO generaliniam direktoriui.

3. Denonsavimas įsigalioja praėjus dvylikai mėnesių nuo denonsavimo dokumento gavimo. Jis neturi jokio poveikio denonsuojančios valstybės, Konvencijos šalies, finansiniams įsipareigojimams iki denonsavimo įsigaliojimo dienos.

37 straipsnis

Depozitaro funkcijos

UNESCO generalinis direktorius, kaip šios Konvencijos depozitaras, Organizacijos valstybėms narėms, 33 straipsnyje nurodytoms valstybėms, kurios nėra Organizacijos narės, taip pat Jungtinėms Tautoms praneša apie visų 32 ir 33 straipsniuose numatytų ratifikavimo,

priėmimo, patvirtinimo arba prisijungimo dokumentų deponavimą ir 36 straipsnyje numatytus denonsavimus.

38 straipsnis

Pakeitimai

1. Valstybė, Konvencijos šalis, generaliniam direktoriui adresuotu rašytiniu pranešimu gali siūlyti šios Konvencijos pakeitimus. Generalinis direktorius tokį pranešimą išplatina visoms valstybėms, Konvencijos šalims. Jei per šešis mėnesius nuo pranešimo išplatinimo dienos ne mažiau kaip pusė valstybių, Konvencijos šalių, duoda palankų atsakymą, generalinis direktorius tokį pasiūlymą pateikia kitai Generalinės Asamblėjos sesijai svarstyti ir galbūt priimti.

2. Pakeitimai priimami dviejų trečdalių dalyvaujančių ir balsuojančių valstybių, Konvencijos šalių, balsų dauguma.

3. Priimti šios Konvencijos pakeitimai teikiami valstybėms, Konvencijos šalims, ratifikuoti, priimti, patvirtinti arba prie jų prisijungti.

4. Pakeitimai įsigalioja, bet tik toms valstybėms, Konvencijos šalims, kurios juos ratifikavo, priėmė, patvirtino arba prie jų prisijungė, praėjus trims mėnesiams nuo tos dienos, kai šio straipsnio 3 dalyje nurodytus dokumentus deponuoja du trečdaliai valstybių, Konvencijos šalių. Vėliau kiekvienai valstybei, Konvencijos šaliai, kuri ratifikuoja, priima, patvirtina kokį nors pakeitimą arba prie jo prisijungia, tas pakeitimas įsigalioja praėjus trims mėnesiams nuo tos dienos, kurią ta valstybė, Konvencijos šalis, deponuoja savo ratifikavimo, priėmimo, patvirtinimo ar prisijungimo dokumentą.

5. Šio straipsnio 3 ir 4 dalyse nustatyta procedūra netaikoma 5 straipsnio pakeitimams dėl valstybių, Komiteto narių, skaičiaus. Šie pakeitimai įsigalioja iš karto juos priėmus.

6. Valstybė, šios Konvencijos šalimi tampanti pakeitimams pagal šio straipsnio 4 dalį jau įsigaliojus, jei nenurodo kito ketinimo, yra laikoma:

a) iš dalies pakeistos šios Konvencijos šalimi ir

b) nepakeistos Konvencijos šalimi santykiuose su bet kuria valstybe, Konvencijos šalimi, kuri nėra saistoma šių pakeitimų.

39 straipsnis

Autentiški tekstai

Ši Konvencija sudaryta anglų, arabų, ispanų, kinų, prancūzų ir rusų kalbomis; visi šeši tekstai yra autentiški.

40 straipsnis

Registravimas

Pagal Jungtinių Tautų Chartijos 102 straipsnį ši Konvencija UNESCO generalinio direktoriaus prašymu registruojama Jungtinių Tautų Sekretoriate.